

PERSDOSSIER

pre-architectures

06.11.24 - 30.03.25

C I.II.III.IV. A
Culture — Architecture

civa.brussels
Rue de l'Ermitage 55
1050 Bruxelles

Voor één van haar laatste tentoonstellingen, voordat CIVA naar het culturele centrum KANAL in het hartje van Brussel verhuist, biedt ze een reflectie op het potentieel van architectuur. Met medewerking van een interdisciplinair veld van architecten, kunstenaars, sociologen en archeologen, onthult de tentoonstelling *pre-architectures* op kritische wijze hoe de studie van de prehistorie niet alleen oorzaken van de huidige crisis van de moderniteit kan blootleggen, maar ook sporen van het toekomstig verleden van de architectuur.

CIVA nodigt u uit om *pre-architectures* te ontdekken tijdens een exclusief bezoek met de curatoren van de tentoonstelling op 05 november 2024 van 10 tot 18 uur.

Stel je een wereld voor zonder architectuur, een wereld-tectuur zonder arche, waarbij dat laatste niet alleen oorsprong of begin betekent, maar ook de autoriteit om personen, objecten en processen te schikken in en ondergeschikt te maken aan een identificeerbare machtsstructuur.

Pre-architectuur is niet simpelweg “geen architectuur” – het is wat architectuur had kunnen worden, maar uiteindelijk niet werd. Dezelfde onvervulde mogelijkheden spoken niet alleen door het verre verleden, maar ook door het onzekere heden van de architectuur met de milieucrisis, energietransitie en daarmee gepaard gaande maatschappelijke uitdagingen.

Verwijzend naar de oorsprong van de menselijke habitat en de “geboorte” van ontwerp en vormgeving, speculeert de tentoonstelling over de culturele, sociale, economische en politieke fundamenteën van de ruimtelijke organisatie.

Met werken van: Kader Attia, Mariana Castillo Deball, Jacques Gillet, Hans Hollein, Frederick Kiesler, Gianni Pettena, Ettore Sottsass, Anton Vidokle & Pelin Tan, Paulo Tavares, David Wengrow & Eyal Weizman avec Forensic Architecture.

Ter gelegenheid van deze tentoonstelling publiceert CIVA ook *pre-architectures*, onder redactie van Silvia Franceschini, Nikolaus Hirsch, Spyros Papapetros; met teksten van David Wengrow; Frans/Nederlands/Engels. Softcover, 84 pagina's, 10 × 16 cm, ca. 40 illustraties, Spector Books.

CIVA voorziet ook een reeks evenementen met onder andere Mariana Castillo Deball, Laurent De Sutter, Charlotte Malterre-Barthes, Sébastien Marot, Spyros Papapetros, Pelin Tan, Paulo Tavares, Anton Vidokle, en veel anderen.

ARTISTIEK DIRECTEUR:

Nikolaus Hirsch

SECRETARIS-GENERAAL:

Jeremy Uhr

CURATOREN:

Silvia Franceschini, Nikolaus Hirsch

ONDERZOEKSPARTNER:

Spyros Papapetros

TENTOONSTELLINGSARCHITECTUUR:

Pauline Clarot

PERS:

Anne-Gaëlle Solé

ag.sole@civa.brussels

T. +32 2 642 24 87

BEELDEN MET HOGE RESOLUTIE:

Via deze link

EEN TENTOONSTELLING GEORGANISEERD DOOR CIVA MET DE STEUN VAN

**Région de Bruxelles-Capitale, urban.brussels, Instituto Guimarães
Rosa, Embassy of Brazil in Brussels, Austrian Frederick, Lillian Kiesler
Private Foundation**

MEDIAPARTNERS:

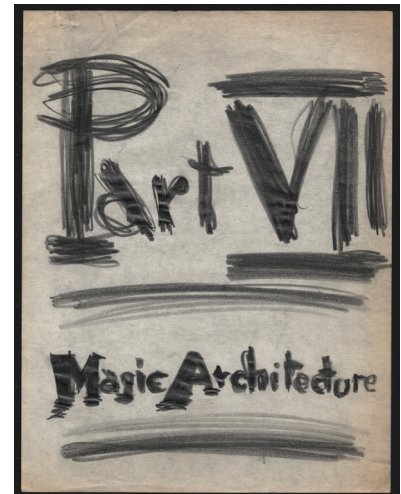
KANAL, Bruzz, Le Soir, A+

© Frederick Kiesler, *Magic Architecture*, Part VII, Title sheet, "Magic Architecture»,

Manuscript: pencil on paper, c.1946-47.

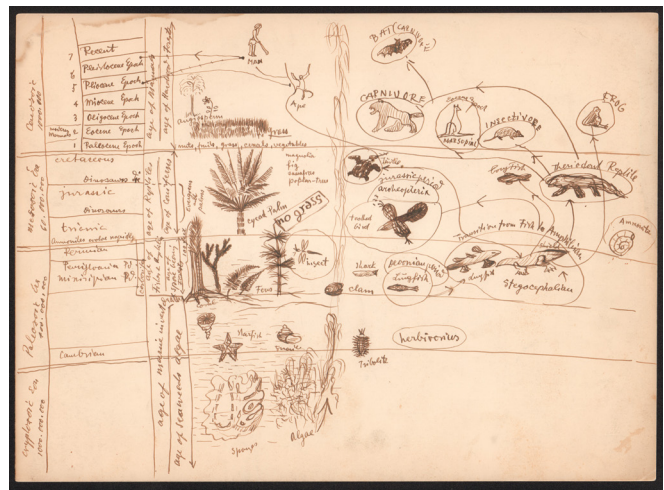
Courtesy of the Austrian Frederick and Lillian Kiesler Private Foundation in Vienna

© Frederick Kiesler, *Ecology Exhibition, study for a project in the American Museum of Natural History*, New York.

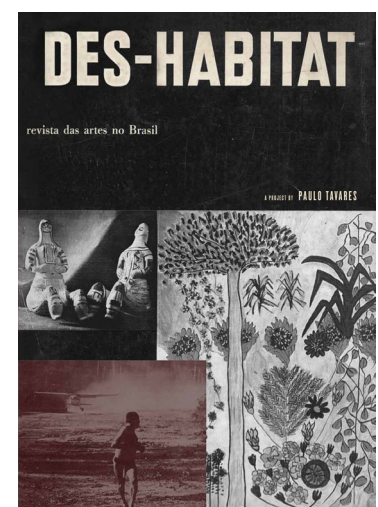
Ink on paper, c.1944.

Courtesy of the Austrian Frederick and Lillian Kiesler Private Foundation in Vienna

© Paulo Tavares, *Des-Habitat*, published by K.Verlag, 2019.

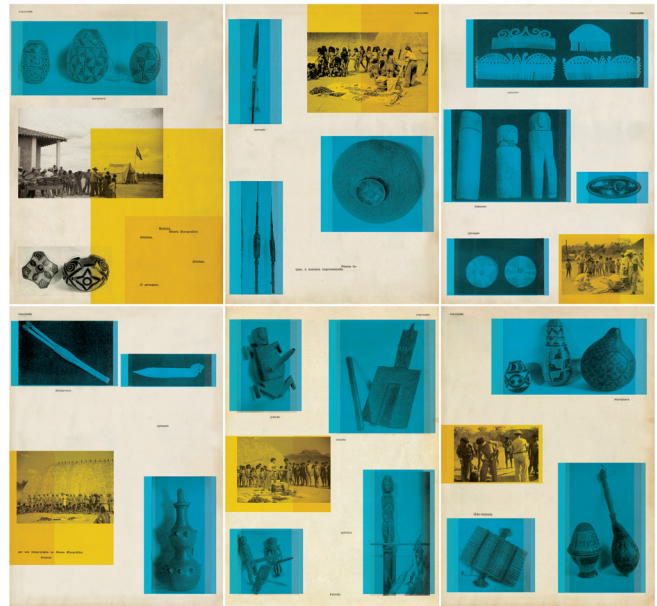
Courtesy of the artist

© Paulo Tavares / autônoma,
Pacificação. Des-Habitat Didática.

Digital print, screen print, 2024.

Courtesy of the artist

PACIFICAÇÃO

© Paulo Tavares / autônoma, *An Architectural Botany*, 2018-2023.

Courtesy of the artist

© Paulo Tavares / autônoma,
An Architectural Botany, 2018-
2023.

Courtesy of the artist

© Mariana Castillo Deball,
*Once I thought the world was
somewhere else*, installation
of textiles and printed textile,
2020.

Courtesy of the artist

© Mariana Castillo Deball,
*Once I thought the world was
somewhere else*, installation
of textiles and printed textile,
2020.

Courtesy of the artist

© Kader Attia, *Hypomnemata*,
papier-mâché sculpture
on four plywood tables,
cabinet of archival materials
(reproductions of vintage
colonial postcards, framed
vintage silver prints), 2023.

Courtesy of the artist and
Galerie Mor Charpentier, Paris

© Kader Attia, *Hypomnemata*,
papier-mâché sculpture
on four plywood tables,
cabinet of archival materials
(reproductions of vintage
colonial postcards, framed
vintage silver prints), 2023.

Courtesy of the artist and
Galerie Mor Charpentier, Paris

© Anton Vidokle & Pelin Tan,
*Gilgamesh: She who saw the
deep*, film, 2022.

Courtesy of the artists

© Anton Vidokle & Pelin Tan,
Gilgamesh: She who saw the deep, film, 2022.

Courtesy of the artists

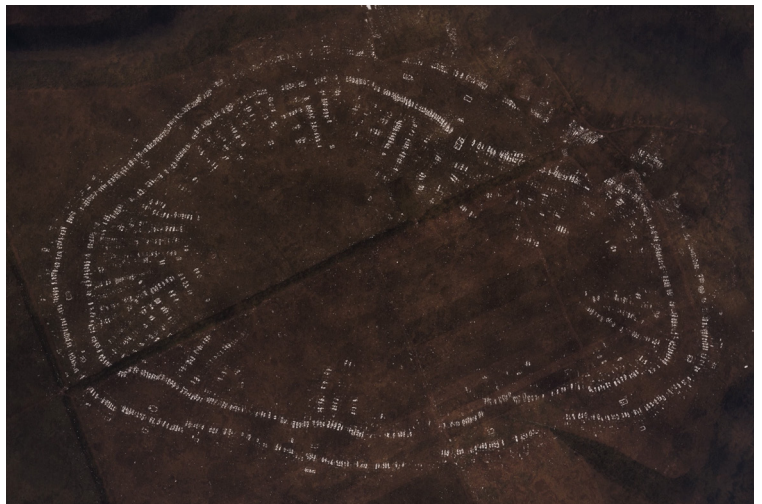
© Anton Vidokle & Pelin Tan,
Gilgamesh: She who saw the deep, film, 2022.

Courtesy of the artists

© David Wengrow and Eyal Weizman with Forensic Architecture and The Nebelivka Project, *Rendered impression of Nebelivka*, a rendered impression of the archaeological settlement of Nebelivka, reconstructed geophysical data, 2023.

Courtesy of the artists

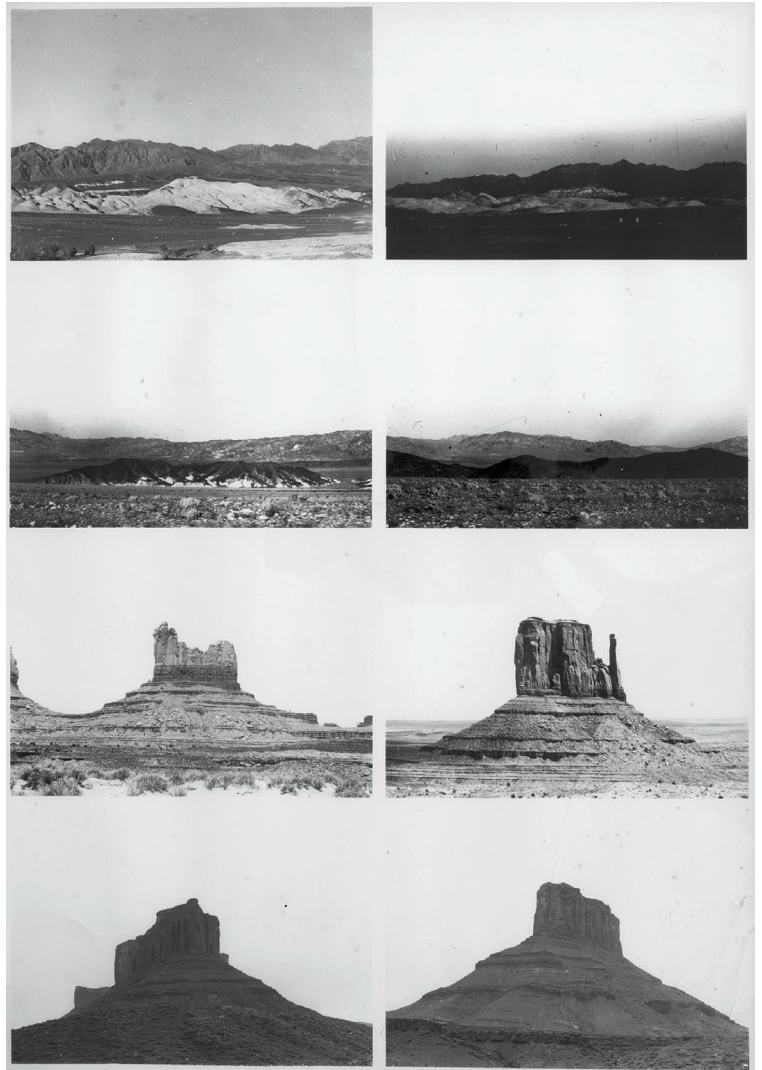
© Jacques Gillet, *Maison sculpture à Angleur*, gelatin silver prints, undated.

Courtesy of GAR- Archives d'architecture (ULiège), fonds Jacques Gillet, Liège

© Gianni Pettena, *About Non-Conscious Architecture*, photograph, 1972.

Courtesy of Galleria Giovanni Bonelli, Milan

© Ettore Sottsass, *Metafore*.
2. *Architettura virtuale*. 1973
(*Seo de Urgel*), photograph,
1972-79.

Courtesy of BDC - Bonanni
Del Rio Catalog, Parma, Italy

2. ARCHITETTURA VIRTUALE

© Hans Hollein, *Stadtstruktur*
(*City Structure*), ink on paper,
1960-1963.

Courtesy Private Archive
Hollein

